

musika u JOSEBA TAPIA

Lezio bat Quebecen gainean

n

Lana: *Quebec 14 kantu independentziarako*. **Musikaria:** Joseba Tapia. **Musikari laguntzaileak:** Pascal Gaigne (gitarrak), Arkaitz Miner (biolina), Ritxi Salaberria (baxua eta kontrabaxua). **Tokia:** Durangoko San Agustin kulturunea. **Eguna:** abenduaren 7a **Sarrera:** 700 pezeta. **Jende kopurua:** 200 lagun.

ETA ikasi egin genuen. Aldez aurretik bagenekien Kanadako folk jaialdian alkoholik edaten ez zela, bagenuen erreferendumen berri ere, baina deus gutxi gehiago.

Eta Joseba Tapiak geopolitika ikastaro bikaina eskaini zien bere aurrean jesarritako lagunei; izan ere, oholtza gainetik gehienak ezagun izango zituen berak. Eta Ipar Ameriketan herri bat dela ohartu ginen, hango kantuak, hango borrokak, hango musika eta hango historia izan zuen hizketagai gure trikitilari handiak.

Gure borrokarako hizkuntza musika da, eta horretan ere molde berriak ekarri dizkigu Josebak aurtengo azokara. Pascal Gaignek Quebecoko doinuak gureratu ditu, hariz interpretatuta, gitarra, baxu, kontrabaxu eta biolinaz. Eta inoiz ez bezala kantatuko dugu euskaldunok.

Izan ere, mende berriarekin, kantutegi abertzale berriaren jabe gara gaurdanik euskaldunok. Bukatu da feria, biba Durango!, akabo fandangoa!, eta gora Quebec!

Eta herri gisa, maitasunari, gainean edo azpian edo alboan ditugun Estatu Batuei kantatuko diegu, herri zapaldu orori, indigenei, Salaberri koronelari, Xoxoari edota ume burrukalari galtzaundiari. Kantatzen duen herria gara, eta horrek salbatuko gaitu apika.

Durango ikusitakoak harritu egin ninduen, eta Joseba Tapiari zinez eskertu beharko diogu egiten ari den lana. Benetan historikoa. Xumea bezain apaina. Ederra bezain ezinbestekoa. Herri herren honek, ahotsa altxatu gura du, negutik irten eta udaberrian murgildu. Loratu. Izan ere, «herri hau (hasperen eta guzti esanda), herri hau ez da ezer, negu da». Herri hau dio, eta *gu* esan gura ote du?, edo beraiek dira herri hau? (hasperen eta guzti diot). Baina arrazoi du poetak; izan ere, neguak luze dira libre izan nahi duten herri zapalduetan. Eta herri honek (hasperenez hau ere) neguaz badaki zer edo zer.

Hitz ederrak, zinez

Eta ezin sinetsirik nago Tapiatarrek ekarri dizkiguten doinuak —Leclerc, Levesque, Vigneault, Leveille eta Charlebois eta Pichek sortutakoak— hangoak direla; quebecarrek idatzitako berba eder horiek Maulen sortuak direla ematen dute. Lan eskerga, ederra, Koldo Izagirrek eta Itxaro Bordak eginikoa.

Globalizazioak mundua txikiagotu digu, eta herri izan gura dugunak ere hurbilago gara orain. Ezinbestez. Eta diskoak gero eta disko-liburuagoak ez ote diren nago, eta liburuak diskoago. Durango, apropos bien feria.

Baina noan harira, haria igurtzen zuten hiru musikariek ederto asko egin baitzuten bere lana. Gaigne aspaldiko musikaria da, eta instrumentazioen egile kasu honetan; Ritxi Salaberria *Koronela* baxuarekin ezagun egiten ari da, eta bere ohiko *free* abiadura moteldu behar izan du, eta Arkaitz Miner biolin joleak aho zabalik utzi gintuen. Hori da jotzea. Horiek igurtziak.

Tapiak trikia kantu bakan batzuetan hartu zuen, eta kantu guztietan bere ahots hariak landu zituen. Zer esan Tapiaren gainean hiztegiko adjektibo gehienak erabiliak ditudan honetan. Nik argi dut, sortu gura dugun herri berri horren himnoa berak egin beharko digu, negutik ateratzen garenean. Hitzak Maulen egin beharko dizkigute, titulua *Herri Hau* (hasperen eta guzti esanda).

Bitartean lagunok, Gaztelupeko Hotsak zigiluak plazaratutakoa goza.

Tapiak jarrai beza munduan bidaiatzen, eta ekar ditzala herri gehiago gurera. Musika herrien elkartasuna ere badelako.

Patxi Gaztelumendi